

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH**  
**Technikum Gastronomiczno-Hotelarskie nr 10**  
**Branżowa Szkoła I stopnia nr 11**  
**w Zespole Szkół Gastronomicznych nr 1**  
**im. mjr. Henryka Sucharskiego w Krakowie**  
**(wersja skrócona)**

**Preambuła**

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły i osoby współpracujące ze szkołą jest działanie dla dobra małoletniego ucznia i w jego najlepszym interesie. Małoletni uczeń jest traktowany z szacunkiem i uwzględnia się jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletniego ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich pracowników szkoły i osoby współpracujące ze szkołą i zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra małoletnich uczniów. Standardy ochrony małoletnich obejmują:

**Rozdział I**  
**AKTY PRAWNE**

- 1.Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (DzU. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- 2.Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (DzU. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- 3.Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: DzU. z 2023 r. poz. 984 ze zm. art. 6, pkt 1).
- 4.Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: DzU. z 2022 r. poz. 2230).
- 5.Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: DzU. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- 6.Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: DzU. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
- 7.Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: DzU. z 2023 r. poz. 172).
- 8.Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: DzU. z 2023 r. poz. 700).
- 9.Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: DzU. z 2020 r. poz. 1449).
- 10.Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- 11.Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (DzU. z 2023 r. poz. 1606);
- 12.Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: DzU. z 29 lipca 2005 r. poz.1493).
- 13.Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 969).
- 14.Kodeks postępowania karnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 37).
- 15.Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 1964 r. nr 43, poz. 296).
- 16.Ustawa z 13 maja 2016 o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich
17. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity: Dz.U. z 1964 r. nr 9, poz. 59)
18. Prawo u ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 334)
19. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
20. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz.U. 2023 poz. 1870)

## **Rozdział II**

### **DEFINICJE**

1. Pracownikiem szkoły jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. Osoby współpracujące ze szkołą to pracownicy firm i instytucji wspierających szkołę, wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w szkole praktykę zawodową, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma kontakt z dzieckiem.
3. Małoletnim uczniem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
4. Opiekunem małoletniego ucznia jest fizyczna osoba dorosła posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych uprawniona do jego reprezentacji, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, który ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciężące na nich obowiązki, a także rodzic zastępczy.
5. Zgoda rodzica małoletniego ucznia oznacza zgodę co najmniej jednego z jego rodziców. W przypadku braku porozumienia między rodzicami małoletniego ucznia należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
6. Przez krzywdzenie małoletniego ucznia należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły, lub zagrożenie dobra małoletniego ucznia, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
  - Przemoc – zachodzi wówczas, gdy ma miejsce wywieranie wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby pomimo braku przyzwolenia tej osoby na taki wpływ w celu uzyskania jakiegoś istotnego zasobu.
  - Przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
  - Przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej.
  - Wykorzystywanie seksualne – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Odnosi się ono do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
  - Cyberprzemoc – (ang. cyberbullying, cyberstalking) to przemocowe zachowania polegające na obrażaniu, zastraszaniu, szantażowaniu i zawstydzaniu ofiary za pomocą Internetu, telefonu lub innych urządzeń telekomunikacyjnych. Objawami cyberprzemocy między innymi są:
    - Flaming - wysyłanie obraźliwych i agresywnych wiadomości na portalach społecznościowych lub umieszczanie na nich wulgarnych, szkalujących komentarzy. Odbiorcą tego przekazu może być konkretna osoba, określona grupa, bądź wszyscy użytkownicy danego medium.;
    - Cyberstalking - prześladowanie w sieci polega najczęściej na wysyłaniu gróźb, uwłaczających wiadomości oraz udostępnianiu prywatnej korespondencji w celu oczernienia atakowanej osoby. Może również przybierać formę wyszukiwania w Internecie wszystkich możliwych do znalezienia informacji o danej osobie, w taki sposób, aby o tym wiedziała. Ma to na celu wzbudzenie w ofierze poczucia, że nic nie ukryje się przed jej oprawcą;
    - Stalking - wirtualne zbliżanie się do osoby (prześladowanej), natrętne komunikowanie się z nią wbrew woli, formułowanie gróźb, składanie niepożądanych propozycji, deklaracji, często także nachodzenie rodziny i bliskich;
    - Podszywanie się (tzw. catfishing) - nie musi wcale oznaczać tak radykalnych działań, jak kradzież tożsamości. Sprawcy zmieniają np. część informacji na profilach społecznościowych albo zamieszczają treści pisane z konta danej osoby. Najczęściej publikowane w imieniu ofiary wiadomości mają na celu ją skompromitować i zawstydzić;
    - Flood - to wysyłanie tej samej lub różnych wiadomości w masowych ilościach, aby zapchać ofierze skrzynkę odbiorczą;
    - Trolling – ta forma przemocy polega na zamieszczaniu dużej liczby nieprzyjemnych komentarzy na temat ofiary. Trolling może przejawiać się również w zmienianiu zdjęć i informacji umieszczanych na profilach ofiary czy też umieszczanie w jej imieniu obraźliwych statusów;
    - Child grooming - uwodzenie małoletnich online przez nastolatka lub osobę pełnoletnią. Jest to szereg działań, które podejmowane są przez osobę chętną do kontaktu seksualnego z nieletnim. Jest to odmiana pedofilii, która zaczyna się w sieci. Child Grooming jest przeprowadzany powoli i stopniowo, do momentu, w którym przestępca osiągnie zamierzony cel. Nie zawsze musi dojść do fizycznego kontaktu pomiędzy sprawcą, a

ofiara. Przewinca może nakłaniać małoletniego do tego, by wzięło udział np. w pornografii dziecięcej lub wysłało dwuznaczne zdjęcia;

- Sexting – wysyłanie oraz wymienianie się zdjęciami, filmami i innymi treściami o charakterze seksualnym w celu poniżenia ofiary;
  - Sextortion - polega na wyłudzeniu intymnych zdjęć lub nagrań od danej osoby, a potem szantażowaniu i groźni jej, że się je upubliczni;
  - Szantaż - szantaż w cyberprzestrzeni najczęściej jest związany z ujawnieniem krępujących zdjęć, materiałów wideo albo screenów prywatnej korespondencji;
  - Wykluczenie - to zawaolowana forma przemocy. Polega na blokowaniu konta ofiary lub odmawianiu jej dostępu do wspólnych grup i profili. Wykluczenie uniemożliwia ofierze budowanie relacji i odbiera dostęp do informacji, które może zobaczyć reszta społeczności;
  - Molestowanie - możemy o nim mówić, gdy dana osoba dostaje zdjęcia lub wiadomości o podłożu seksualnym, bez swojej zgody. Od wypisywania niewybrednych komentarzy, aż po przesyłanie zdjęć narządów płciowych lub materiałów pornograficznych;
  - Cyberprostyucja;
  - Treści dyskryminacyjne, zawierające postawy wrogości, nienawiści;
  - Patostream – jest to internetowa transmisja prowadzona na żywo, w serwisach internetowych typu YouTube, której celem jest prezentowanie zachowań dewiacyjnych, np. libacji alkoholowych, przyjmowania narkotyków, przemocy, wulgarnych i agresywnych zachowań. Często też autorzy patostreamów oferują wykonywanie kolejnych patologicznych działań za opłaty przekazywane im przez widzów;
  - Szkodliwe i niebezpieczne challenge – internetowe challenge, czyli wyzwania. Ich podjęcie uczestnicy dokumentują poprzez portale społecznościowe lub komunikatory.
- Objawy krzywdzenia – o przemocy wobec małoletniego ucznia może świadczyć:
- Wyraźna zmiana typowego sposobu funkcjonowania małoletniego ucznia tj. wycofanie, zubożnienie, agresywność, duże pobudzenie;
  - Nieadekwatne do sytuacji emocje małoletniego ucznia – silne pobudzenie, wycofanie, strach w określonych sytuacjach;
  - Lęk, strach, zmiana zachowania małoletniego ucznia, które można zauważyć w obecności rodzica;
  - Obniżony nastrój, stany depresyjne;
  - Zaburzenia odżywiania;
  - Obrażenia ciała małoletniego ucznia w różnych stadiach gojenia się (urazy ciała, siniaki, złamania, stłuczenia, ślady oparzenia, ugryzienia, duszenia) oraz trudne do zdiagnozowania objawy zatrucia, niedożywienia (ból głowy, brzucha, duszności, omdlenia, a także ból zmienny w różnych okolicach ciała);
  - Nieadekwatne (np. nadmierne) do wieku zainteresowanie seksualnością, przymusowe zachowania seksualne, ryzykowne zachowania i kontakty seksualne;
  - U małoletniego ucznia poniżej 15 r.ż: nieadekwatna znajomość szczegółów dotyczących aktywności seksualnej, infekcje przenoszone drogą płciową, infekcje wirusem narządów płciowych, ciąża;
  - Zachowania autodestrukcyjne – myśli, próby samobójcze, samookaleczenia, ryzykowne zachowania, nadużywanie substancji psychoaktywnych;
  - Symptomy zaniedbania – ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie zdrowotne, brak regularnych posiłków.
- Zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego ucznia przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku nauki.
7. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez małoletnich uczniów na terenie szkoły udostępnionego wyłącznie na urządzeniach szkolnych oraz nad bezpieczeństwem małoletnich uczniów w Internecie.
  8. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik sprawujący nadzór nad realizacją polityki ochrony małoletnich uczniów przed krzywdzeniem w szkole – zwany dalej koordynatorem.
  9. Zespół ds. spraw procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem - zespół powołany zarządzeniem dyrektora. W skład zespołu wchodzi koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich i inni powołani przez dyrektora pracownicy szkoły. Zadania zespołu: opracowywanie procedur, weryfikacja standardów, nadzór nad funkcjonowaniem procedur, ewaluacja i monitoring standardów.
  10. Dane osobowe małoletniego ucznia to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego ucznia.

### **Rozdział III**

## **PROCEDURY KONTROLI PRACOWNIKÓW PRZED DOPUSZCZENIEM DO PRACY Z MAŁOLETNIAMI UCZNIAMI W ZAKRESIE SPEŁNIANIA PRZEZ NICH WARUNKÓW NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJOWOŚCI**

1. Dyrektor szkoły weryfikuje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym każdą osobę i nauczyciela zatrudnionego na stanowisku przed dopuszczeniem jej do pracy z małoletnimi uczniami oraz wymaga od niej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego oraz z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli.
2. Wszyscy pracownicy, praktykanci, stażyści, wolontariusze, pracownicy firm i instytucji wspierających szkołę a mający bezpośredni kontakt z małoletnim uczniem mają obowiązek stosować standardy ochrony małoletnich.
3. Osoba nie będąca pracownikiem szkoły, nie może przebywać sam na sam z małoletnimi uczniami na terenie szkoły.
4. Jeżeli przedstawiciel zewnętrznej instytucji prowadzi zajęcia z małoletnimi uczniami, które trwają od 1 do 8 godzin w ciągu jednego dnia, dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na prowadzenie zajęć w obecności wychowawcy klasy lub innego nauczyciela szkoły, który pełni rolę opiekuna podczas tych zajęć.
5. Jeżeli współpraca między szkołą a instytucją, zakładem pracy ma wymiar cykliczny a zajęcia trwają więcej niż jeden dzień lekcyjny, wówczas dyrektor szkoły oraz dyrektor instytucji/kierownik zakładu/menadżer podpisują stosowne porozumienie o współpracy. W ramach tego porozumienia dyrektor instytucji/ kierownik zakładu/menadżer składa oświadczenie o niekaralności pracownika/pracowników mających bezpośredni kontakt z małoletnimi uczniami, zapewnia o sprawdzeniu pracownika/pracowników w KRK, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualny, Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych.

### **Rozdział IV**

## **ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI UCZNIAMI A PERSONELEM**

1. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnim uczniem wskazują, jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy nimi. Zasady bezpiecznych relacji są dostosowane do realiów funkcjonowania szkoły.
2. Bezpośredni kontakt z małoletnim uczniem opiera się na poszanowaniu jego intymności i godności.
3. Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia.
4. Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego małoletniego ucznia bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość.
5. Kontakty bezpośrednie i online z małoletnim uczniem poza szkołą powinny być:
  - ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo-wychowawczych, wyjścia i wyjazdy organizowane przez szkołę,
  - dokumentowane (zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej),
  - odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu szkolnego - ze względu na etykę wykonywania zawodu nauczyciela takie kontakty powinny odbywać się za pośrednictwem służbowych kanałów przekazywania informacji, np. telefonu służbowego (dostępny w sekretariatach szkoły, gabinet pedagoga, pokój nauczycielski), służbowej poczty e-mail, dziennika elektronicznego, osobistych kontaktów w szkole w godzinach pracy.
  - niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów z małoletnim uczniem celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.
6. Małoletni uczniowie w przypadku nagłego zachorowania mogą być odbierani ze szkoły jedynie przez rodziców/opiekunów prawnych lub osoby przez nich upoważnione,
7. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich uczniów mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania małoletniego ucznia na terenie szkoły, w trakcie wycieczek i innych przedsięwzięć organizowanych przez szkołę. Informacje na temat małoletniego ucznia udzielane są jedynie jego rodzicom/opiekunom prawnym (osobiście lub pisemnie).

**Rozdział V**  
**ZASADY DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI UCZNIAMI,**  
**A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH**

1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi uczniami jest postępowanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich małoletnich uczniów. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec rówieśników w jakiegokolwiek formie.
2. Małoletnim uczniom nie wolno używać przemocy, znęcać się nad osobami słabszymi, używać wulgaryzmów i obraźliwych słów.
3. Małoletnim uczniom nie wolno wzajemnie się zawstydzać, upokarzać, lekceważyć, obrażać, niszczyć rzeczy innych i podnosić głosu na drugą osobę.
4. Małoletni uczniowie powinni szanować prawo innych uczniów do prywatności, bezpieczeństwa i spokoju.
5. Małoletnim uczniom nie wolno używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
6. Małoletnim uczniom nie wolno utrwać wizerunku innych uczniów (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydzic lub obrazić.
7. Małoletnim uczniom nie wolno proponować kolegom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, a także używać ich w obecności innych.

**Rozdział VI**  
**ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA OBJAWY KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH UCZNIÓW**

1. Wszyscy pracownicy szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich uczniów.
2. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich uczniów zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi szkoły.
3. Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa, że małoletni uczeń jest krzywdzony zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
4. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych pozyskały informację o krzywdzeniu małoletniego ucznia lub inne informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tajemnicy służbowej, wyłączając sytuacje dotyczące poinformowania o powziętej informacji osoby wskazane w tabeli (załącznik nr 1) i uprawnione instytucje w ramach działań interwencyjnych.

**Rozdział VII**  
**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO UCZNIĄ PRZEZ**  
**OPIEKUNA PRAWNEGO UCZNIĄ**

1. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że małoletni uczeń jest krzywdzony przez rodzica/opiekuna prawnego, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi.
2. W przypadku przeanalizowania informacji, że małoletni uczeń jest ofiarą przemocy domowej, należy podjąć decyzje dotyczące możliwych form interwencji pedagogiczno-psychologicznych i prawnych.
3. W przypadku podejrzenia, że małoletni uczeń doświadcza krzywdzenia z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997 lub 999. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu po uprzedniej konsultacji z dyrektorem.
4. Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor szkoły niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i dla nieletnich. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

## **Rozdział VIII**

### **PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO UCZNIĄ PRZEZ PRACOWNIKA SZKOŁY**

1. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że małoletni uczeń jest krzywdzony przez innego pracownika szkoły, pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi.

2. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora, wówczas działania interwencyjne opisane w niniejszej procedurze podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia (koordynator).

## **Rozdział IX**

### **PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO UCZNIĄ PRZEZ INNYCH UCZNIÓW**

1. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego ucznia przez innych uczniów:

- bezpośrednia, natychmiastowa reakcja nauczycieli i pracowników szkoły na akty agresji i przemocy, przerwanie agresji lub przemocy;
- rozmowa nauczyciela z ofiarą, sprawcą i świadkami przemocy, nakłonienie sprawcy do naprawienia szkody;
- jeżeli stan małoletniego ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną, po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych;
- jeżeli akty agresji i przemocy są regularne, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym małoletnim uczniem (miejsce incydentów i ich częstotliwość), rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami. Sporządzają notatkę służbową i przekazują dyrektorowi szkoły;
- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny zawiadamia lub wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych krzywdzonego małoletniego ucznia i sprawcy/sprawców w zależności od okoliczności i rangi zdarzenia;
- małoletniemu uczniowi będącemu ofiarą przemocy zapewnia się pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z jego potrzebami;
- osobę będącą sprawcą przemocy obejmuje się stałą opieką i kontrolą wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego;
- z uczniami, którzy byli świadkami przemocy nauczyciel omawia przebieg zdarzenia, w tym jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i kogo informować, gdy dochodzi do takiego faktu. Jeśli problem dotyczy danej klasy wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają dodatkowe zajęcia dotyczące przemocy i radzenia sobie z agresją oraz rozwiązywaniem konfliktów. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny;
- w przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznanym, dyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji lub sam zawiadamia policję.

2. Procedura postępowania wobec małoletniego ucznia, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie:

- w każdym przypadku konieczności rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez małoletniego ucznia obowiązujących w szkole zasad niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami/prawnymi opiekunami;
- w celu rozwiązywania zaistniałego problemu wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły i pedagogiem/psychologiem szkolnym:
  - a) ustala najbliższy termin spotkania z małoletnim uczniem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi;
  - b) prowadzi rozmowę interwencyjną z małoletnim uczniem;
  - c) prowadzi rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi, podczas której wspólnie ustala z nimi dalsze działania wobec małoletniego ucznia, zasady współpracy między rodzicami/opiekunami prawnymi a szkołą oraz możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej, zastosowanie określonych w statucie szkoły konsekwencji dyscyplinarnych.Brak współpracy ze strony rodziców/opiekunów prawnych powoduje konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem (zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego).

## **Rozdział X**

### **ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO UCZNIĄ PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA**

1. Plan pomocy małoletniemu uczniowi po ujawnieniu krzywdzenia uwzględnia:
  - a. podjęcia działań przez szkołę w celu zapewnienia małoletniemu uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji, a w przypadku podejrzenia przestępstwa zawiadomienie policji lub prokuratury,
  - b. form wsparcia, jakie szkoła zaoferuje małoletniemu uczniowi,
  - c. propozycji skierowania małoletniego ucznia do specjalistycznej placówki pomocowej, jeśli istnieje taka potrzeba.
2. Pedagog/psycholog monitoruje i relacjonuje dyrektorowi oraz rodzicom/opiekunom prawnym przebieg realizacji planu.
3. Zadania szkoły w zakresie pomocy krzywdzonemu małoletniemu uczniowi:
  - reagowanie na sygnały krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innym służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy;
  - podjęcie współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego ucznia i rozwiązywania jego problemów;
  - zobowiązanie rodziców/opiekunów prawnych do skorzystania ze wsparcia, pomocy instytucji specjalistycznych jeżeli zajdzie taka potrzeba;
  - w uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury);
  - objęcie małoletniego ucznia na terenie szkoły konieczną pomocą w realizowaniu przez niego obowiązków szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami;
  - korygowanie zaburzenia zachowania małoletniego ucznia w ramach codziennej pracy przez wychowawców i nauczycieli.

## **Rozdział XI**

### **PROCEDURY OCHRONY MAŁOLETNIICH UCZNIÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI W INTERNECIE ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE**

1. Szkoła nie udostępnia stałego dostępu do Internetu uczniom na ich prywatnych urządzeniach mobilnych.
2. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. W szkole prowadzone są działania, w tym warsztaty i obowiązkowe szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu oraz przemocy w przestrzeni internetowej.
4. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych zawarte są w Statucie szkoły, o czym każdy małoletni uczeń i rodzic/opiekun prawny zostaje poinformowany przez wychowawcę na początku roku szkolnego.
5. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji, osób niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
6. Szkoła zapewnia personelowi i uczniom możliwość korzystania z Internetu wyłącznie w czasie trwania zajęć lekcyjnych:
  - sieć szkolna jest monitorowana;
  - sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń informatycznych z dostępem do Internetu odpowiada pracownik powołany zarządzeniem dyrektora.

## **Rozdział XII**

### **PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIECIA CYBERPRZEMOCY WOBEC MAŁOLETNIEGO UCZNIĄ**

1. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy:
  - nauczyciel lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Osoba, u której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

- wyjaśnić zdarzenie i podjąć próbę ustalenia sprawcy,
- porozmawiać z poszkodowanym małoletnim uczniem, zapewnić wsparcie psychiczne, poradę,
- porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności czynu, zobowiązać ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci,
- powiadomić rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego małoletniego ucznia o zajściu,
- powiadomić rodziców/opiekunów prawnych sprawcy o zdarzeniu, przedyskutować z nimi zachowanie dziecka,
- zaproponować pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom, zarówno poszkodowanemu, jak i sprawcy, jeżeli jest taka potrzeba;
- w sytuacji, gdy sprawca nie stosuje się do ustaleń i uczeń jest nadal krzywdzony dyrektor podejmuje stosowne działania prawne;
- w przypadku, gdy sprawcy cyberprzemocy nie można ustalić, dyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego małoletniego ucznia o prawie zawiadomienia policji.

### **Rozdział XIII**

#### **ZASADY OCHRONY WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIICH UCZNIÓW**

1. Pracownicy szkoły kierują się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków małoletnich uczniów. Dzielenie się zdjęciami i filmami służy celebrowaniu sukcesów, dokumentowaniu podjętych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo małoletnich uczniów
2. Dbałość o bezpieczeństwo wizerunków małoletnich uczniów następuje poprzez:
  - wyrażenie na początku każdego roku szkolnego pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych oraz wyrażeniu zgody przez małoletnich uczniów na utrwalanie, przetwarzanie i publikowanie wizerunku małoletnich uczniów. Ww zgoda obowiązuje do czasu jej wycofania;
  - rodzice/opiekunowie prawni zostaną poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań z wykorzystaniem wizerunku ich małoletnich dzieci do celów promujących sukcesy i działalność statutową szkoły;
  - zabronione jest ujawnianie jakichkolwiek informacji wrażliwych o małoletnim uczniu dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem małoletniego ucznia (np. w przypadku zbiorów indywidualnych organizowanych przez szkołę);
  - wszyscy małoletni uczniowie znajdujący się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrani, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla nich poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje ich w negatywnym kontekście.
3. W przypadku zaistnienia podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków małoletnich uczniów każdy pracownik szkoły, rodzic/opiekun prawny ma obowiązek zgłoszenia tego faktu dyrektorowi szkoły, podobnie jak innych niepokojących sygnałów dotyczących zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich uczniów.
4. Jeśli wizerunek małoletniego ucznia stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych nie jest wymagana.
5. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie prawni lub widzowie szkolnych wydarzeń/uroczystości rejestrują wizerunki małoletnich uczniów do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń, że wszystkie osoby biorące udział w ww wydarzeniu/uroczystości posiadają pisemne zgody na wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie wizerunku.
6. W przypadku braku zgody rodzica/opiekuna prawnego na udostępnianie i rejestrowanie wizerunku małoletniego ucznia uczeń taki nie może brać udziału w rejestrowanych wydarzeniach.

### **Rozdział XIV**

#### **ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRACOWNIKOM, MAŁOLETNIIM I ICH RODZICOM/ OPIEKUNOM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA I STOSOWANIA**

1. Standardy Ochrony Małoletnich są udostępniane pracownikom szkoły, małoletnim uczniom i ich rodzicom/opiekunom prawnym na żądanie.
2. Standardy są zamieszczone na tablicach informacyjnych obok gabinetu pedagoga, w bibliotece szkolnej, na stronie internetowej, w BIP, przesłane rodzicom/opiekunom prawnym za pomocą dziennika elektronicznego.



3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami Ochrony Małoletnich po zawarciu stosunku pracy. Zapoznanie się ze standardami pracownicy szkoły potwierdzają podpisem.

4. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich uczniów zapoznawani są ze Standardami Ochrony Małoletnich przez wychowawców na początku roku szkolnego podczas pierwszego zebrania. Zapoznanie się ze standardami potwierdzają podpisem. W przypadku nieobecności na zebraniu rodzice/opiekunowie prawni w terminie 7 dni od powiadomienia przez wychowawcę (za pośrednictwem dziennika elektronicznego) o konieczności zapoznania się ze Standardami doręczają stosowne oświadczenie.

5. Małoletni uczniowie są zapoznawani ze Standardami Ochrony Małoletnich podczas lekcji wychowawczych (IX w danym roku szkolnym). Potwierdzeniem zapoznania się jest odnotowana obecność podczas lekcji wychowawczej. Wychowawca umieszcza informację o zapoznaniu małoletnich uczniów ze standardami w temacie lekcji i w wydarzeniach klasy w dzienniku lekcyjnym. Małoletni uczniowie nieobecni przynoszą do wychowawcy oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami w ciągu 7 dni, od powrotu do szkoły.

## **Rozdział XV MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW**

1. Dyrektor szkoły dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania Standardów Ochrony Małoletnich na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
2. Dyrektor szkoły wyznacza Koordynatora ochrony małoletnich jako osobę odpowiedzialną za realizację, monitorowanie oraz propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich.
3. Dyrektor szkoły powołuje zespół do spraw procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
4. Zakres odpowiedzialności Koordynatora ochrony małoletnich i zespołu do spraw procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa Załącznik nr 1.
5. Koordynator ochrony małoletnich we współpracy z zespołem do spraw procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem opracowują raport z monitoringu, który przekazują Dyrektorowi szkoły.
6. W razie potrzeby Dyrektor szkoły na podstawie raportu wprowadza niezbędne zmiany do Standardów i ogłasza je pracownikom oraz rodzicom i opiekunom prawnym uczniów.
7. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich jest na bieżąco aktualizowany zgodnie z przepisami prawa.

## **Rozdział XVI PRZEPISY KOŃCOWE**

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, małoletnich uczniów i rodziców/opiekunów prawnych, poprzez:
  - wywieszenie Standardów Ochrony Małoletnich na tablicy informacyjnej obok gabinetu pedagoga/psychologa; w bibliotece szkolnej, na stronie internetowej szkoły;
  - poprzez dziennik elektroniczny;
  - przekazanie służbowymi drogami komunikacyjnymi wszystkim pracownikom placówki.

**Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!**

**Możesz zadzwonić do:**

**Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02  
Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900  
Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226**

**Wykaz osób odpowiedzialnych za różne aspekty realizowania Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół Gastronomicznych nr 1 im. mjr. Henryka Sucharskiego w Krakowie**

Lp.	Osoba odpowiedzialna - stanowisko
<b>Osoba odpowiedzialna za:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• przyjmowanie zgłoszeń- związanych z krzywdzeniem małoletnich uczniów i podejrzeniem doznawania krzywdzenia;</li> <li>• udzielanie wsparcia małoletniemu uczniowi;</li> <li>• tworzenie planu wsparcia;</li> <li>• zbieranie informacji o małoletnim uczniu w celu wstępnego zdiagnozowania jego sytuacji, szczególności o tzw. czynnikach ryzyka, ponadto dane świadczące o przemocy lub wykluczające ją, kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z małoletnim uczniem, jak często i od jak dawna małoletni uczeń jest krzywdzony;</li> <li>• dokumentowanie czynności notatkami służbowymi lub w inny sposób określony w wewnętrznych regulacjach.</li> </ul>	
1.	Koordinator ochrony małoletnich – pedagog szkolny
2.	Wicedyrektor
<b>Osoba odpowiedzialna za:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnionego przestępstwa na szkodę małoletniego ucznia;</li> <li>• zawiadomienie sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację małoletniego ucznia;</li> <li>• zawiadomienie innych podmiotów zewnętrznych np. pomocy społecznej;</li> <li>• zgłaszanie sprawy odpowiednim służbom: pomocy społecznej, policji, sądowi rodzinnemu, prokuraturze, przewodniczącemu zespołowi interdyscyplinarnemu ( procedura „ Niebieskiej Karty”);</li> <li>• wszczynanie procedury „ Niebieskiej Karty” w przypadku: <ul style="list-style-type: none"> <li>- powzięcia podejrzenia stosowania przemocy domowej</li> <li>- zgłoszenia dokonanego przez osobę doznającą przemocy domowej</li> <li>- zgłoszenia przez osobę będącą świadkiem tej przemocy.</li> </ul> </li> </ul>	
1.	Dyrektor Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 1
<b>Osoba odpowiedzialna za:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• przygotowanie pracowników do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich,</li> <li>• ustalenie planu szkoleniowo-edukacyjnego,</li> <li>• ustalenie form prowadzenia szkoleń i form przygotowywanych dokumentów edukacyjnych,</li> <li>• szkolenie pracowników ze stosowania Standardów Ochrony Małoletnich,</li> <li>• opracowywanie i przekazywanie materiałów edukacyjnych pracownikom,</li> <li>• monitorowanie realizacji i przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich,</li> <li>• reagowanie na sygnały naruszenia standardów,</li> <li>• prowadzenie KART INTERWENCYJNYCH,</li> <li>• prowadzenie REJESTRU ZGŁOSZEŃ,</li> <li>• współpracę przy obsłudze zgłoszeń z osobami wyznaczonymi.</li> </ul>	
1.	Koordinator ochrony małoletnich – pedagog szkolny w porozumieniu z Dyrektorem Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 1
<b>Osoba odpowiedzialna za:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• proponowanie zmian w standardach na podstawie przeprowadzanego monitoringu i aktualnego stanu zapisów prawnych,</li> <li>• przeprowadzenie badań ankietowych z monitoringu, które następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.</li> </ul>	
1.	Przewodniczący zespołu do spraw procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem